

POROZMAWIAJMY O ŚMIERCI

15/06/2021

PREZENTUJE:
Anja Franczak

PROWADZI:
Bogna Mrozowska (FRSI)

ROZGRZEWKA

DŹWIĘK

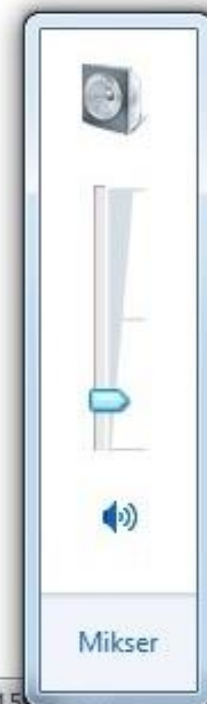
JEŚLI NIE SŁYSZYSZ, SPRAWDŹ:

- czy słuchawki są właściwie podłączone,
- czy funkcja „wyciszenie” (ang. *mute*) w słuchawkach lub w komputerze jest wyłączona.

DŹWIĘK

- Kliknij ikonę głośnika na pasku w prawym dolnym rogu ekranu.
- Jeśli przy ikonie głośnika jest czerwony znaczek, kliknij w nią.
- Przesuń suwak w górę i wyreguluj natężenie dźwięku.

OBRAZ

W TRAKCIE WEBINARIUM BĘDZIEMY ZMIENIAĆ USTAWIENIA OBRAZU:

- zazwyczaj widoczne będą: prezentacja, osoba prezentująca i małe okno czatu,
- czasami może pojawić się też ankieta.

TO NASZE ŚWIADOME ZABIEGI.

CZATU MOŻNA UŻYWAĆ DO:

- komentowania na bieżąco wypowiedzi ekspertów,
- dzielenia się z innymi uczestnikami swoimi opiniami,
- zgłaszania kłopotów technicznych,
- zadawania pytań.

PRZEBIEG

10:55–11:00	rozgrzewka
11:00–11:05	powitanie
11:05–11:45	prezentacja
11:45–12:00	pytania i odpowiedzi

SPOTKANIE JEST
REJESTROWANE,
A JEGO NAGRANIE
ZOSTANIE
UDOSTĘPNIONE
NA KANALE
[@FUNDACJAFRSI](#)
NA YOUTUBE

[BIBLIOTEKI.ORG/WEBINARIA.HTML](https://biblioteki.org/webinaria.html)

POROZMAWIAJMY O ŚMIERCI

15/06/2021

PREZENTUJE:
Anja Franczak

PROWADZI:
Bogna Mrozowska (FRSI)

ROZMOWY
PRZY WSPÓLNYM
STOLE

WIĘCEJ O PROJEKCIE:

<https://frsi.org.pl/projekt/rozmowy-przy-wspolnym-stole/>

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

Webinaria z cyklu „Rozmowy przy wspólnym stole” realizowane są w ramach Programu Rozwoju Bibliotek. Program Rozwoju Bibliotek to przedsięwzięcie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności prowadzone przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. W latach 2009-2015 było realizowane w ramach partnerstwa z Fundacją Billa i Melindy Gatesów.

ANJA FRAN CZAK

- Kulturoznawczyni i towarzyszka w żałobie.
- Autorka bloga Sprawy Ostateczne i założycielka Instytutu Dobrej Śmierci.
- Regularnie zaprasza na rozmowy o śmierci w ramach inicjatywy Death Cafe.

1

ŚMIERĆ
JAKO
TEMAT
TABU

2

INICJATYWY
W POLSCE
I NA ŚWIECIE

3

JAK
ROZMAWIAĆ
O ŚMIERCI?

CZĘŚĆ 1: ŚMIERĆ JAKO TEMAT TABU

**WYPEŁNIJ
ANKIETĘ:**

**CZY ZDARZA CI SIĘ
ROZMAWIAĆ
O ŚMIERCI Z INNYMI
OSOBAMI?**

45%

OSÓB

NIE ROZMAWIA O ŚMIERCI

Raport o Dobrym Umieraniu, Puckie Hospicjum 2019

ŚMIERĆ JAKO TEMAT TABU

DLACZEGO ROZMOWY O ŚMIERCI
SĄ DLA NAS TAKIE TRUDNE?

ŚMIERĆ JEST GRANICĄ NASZEJ WIEDZY.

STRACILIŚMY KONTAKT ZE ŚMIERCIA.

**MEDYKALIZACJA
UMIERANIA**

**PROFESJONALIZACJA
OPIEKI NAD ZMARŁYMI**

Dlaczego mamy tak mało
kontaktu ze śmiercią?

GDZIE UMIERAMY?

Proces umierania został przesunięty z prywatnego domu do przestrzeni profesjonalistów.

CO SIĘ DZIEJE Z NAMI PO ŚMIERCI?

Opieka nad
zmarłymi jako
zadanie rodziny
czy usługa
profesjonalna?

CZAS MIĘDZY ŚMIERCIĄ I POCHÓWKIEM – TRADYCYJNIE

- mycie ciała
- ubieranie
- położenie do trumny
- czuwanie
- wspólnota

CZAS MIĘDZY ŚMIERCIĄ I POCHÓWKIEM – WSPÓŁCZEŚNIE

- informacja o zgonie
- organizacja pogrzebu jako usługa profesjonalnego zakładu pogrzebowego

JUŻ NIE JESTEŚMY ŚWIADKAMI.

TO, CO NIEZNANE, BUDZI NAJWIĘKSZY LĘK.

CZĘŚĆ 2:
INICJATYWY W POLSCE
I NA ŚWIECIE

A photograph of a cafe interior. In the foreground, a woman with long brown hair is seen from behind, wearing a light-colored t-shirt. To her left, a man in a black t-shirt with 'LONDON' and the number '4' on the back is standing. In the background, there are shelves with various items, a green pendant light, and other people sitting at tables. A large white circle is overlaid in the center of the image, containing the text 'DEATH CAFE' in blue, bold, sans-serif capital letters.

DEATH CAFE

WWW.DEATHCAFE.COM

- rozmowy o śmierci przy kawie
- w miejscu publicznym (kawiarnia, biblioteka, dom kultury)
- nieograniczona liczba uczestników
- otwarta struktura

A dining table is set for a meal. The table is covered with a black and white checkered tablecloth. There are several place settings, each consisting of a white plate, a dark blue napkin folded into a decorative shape, and silverware. The table is lit with several lit candles in holders, creating a warm and intimate atmosphere. In the background, there is a white pitcher filled with pinecones and other decorative elements. The overall scene suggests a cozy and thoughtful dinner gathering.

**ROZMOWY
O ŚMIERCI
PRZY KOLACJI**

Zaproszenie do rozmowy,
która może zmienić twoje życie

Michael Hebb

Porozmawiajmy o śmierci przy kolacji

Prószyński i S-ka

KSIĄŻKA

Michael Hebb:
Porozmawiajmy
o śmierci przy
kolacji (2019)

ROZMOWY O ŚMIERCI PRZY KOLACJI

- w miejscu prywatnym
- mała liczba osób uczestniczących
- ustalona struktura

A stack of teal-colored cards with white borders is fanned out on a dark brown wooden surface. A large white circle is centered over the cards, containing text in a blue, sans-serif font.

KARTY
„ROZMAWIANIE
O ŚMIERCI CIĘ
NIE ZABIJE”

FUNDACJA LUDZIE I MEDYCYNĄ

www.ludzieimedycyna.pl

FUNDACJA LUDZIE I MEDYCYNĄ

www.ludzieimedycyna.pl

zostawić po sobie ślad

zostawić po sobie ślad

wskazać osobę,
która będzie mnie
reprezentować, gdy...

wskazać osobę,
która będzie mnie
reprezentować, gdy...

FUNDAMENTY

ustalić co ważniejsze:
jakość życia
czy długość życia

UMIERANIE

mieć dobrą śmierć

FUNDACJA LUDZIE I MEDYCyna

www.ludzieimedycyna.pl

CELE:

EDUKACJA

I OTWARTY DIALOG

**WYPEŁNIJ
ANKIETĘ:**

**KTÓRA Z TYCH
INICJATYW
WYDAJE CI SIĘ
INTERESUJĄCA?**

CZĘŚĆ 3:
JAK ROZMAWIAĆ
O ŚMIERCI?

TEMATY

O czym chcemy rozmawiać?

UMIERANIE

POGRZEB

ŻAŁOBA

ŻYCIE

OSTATNI ETAP ŻYCIA

- Czym jest dobra śmierć?
- Długość czy jakość życia?

POCHÓWEK I POŻEGNANIE

- Ceremonia / Rytuał
- Forma pochówku

Zdjęcie: FriedWald

Zdjęcie: jewelrykeepsakes.com

ŻYCIE PO STRACIE

- Adaptacja
- Więzy
- Życie po śmierci

CZEGO NAS UCZY ŚWIADOMOŚĆ ŚMIERCI?

- Wdzięczność
- Jak wykorzystać ograniczony czas?
- Życie w pełni

KIEDY JEST
DOBRY MOMENT
NA ROZMOWĘ
O ŚMIERCI?

TERAZ

WARUNKI

SZACUNEK

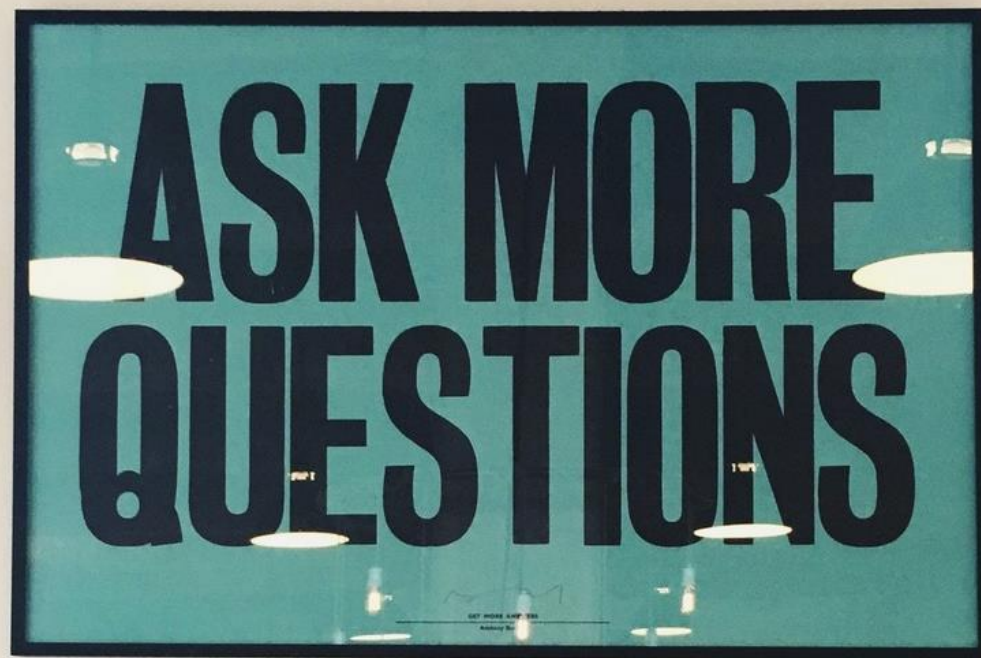
TOLERANCJA

OTWARTOŚĆ

ODWAGA DO:

***BEZRADNOŚCI**

***BRAKU WIEDZY**

SESJA PYTAŃ I ODPOWIEDZI

**DZIĘKUJEMY
ZA UDZIAŁ
W WEBINARIUM**

ANJA FRAN CZAK

ANJAFRANCZAK.COM
SPRAWYOSTATECZNE.PL
INSTYTUTDOBREJSMIERCI.COM
